

КОНСПЕКТ

ПО ВЪНШНА ПОЛИТИКА НА САЩ И ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРАНИ

1. Външната политика на президентите Т. Рузвелт и У. Уилсън. Новата роля на САЩ в международните отношения.
2. Началото на Студената война.
3. САЩ и атлантическото организиране на Западна Европа. От изолационизъм към пряко политическо и военно ангажиране.
4. Берлинската криза /1958-1963 г./ и Кубинската криза /1962 г./ - реална опасност от Трета световна война.
5. Политиката на съдържаност и контрол. Същност и особености.
6. Виетнам. Цената на политиката на съдържаност и контрол
7. САЩ. Външната политика като геополитика. Пропукване на двуполусния модел. Триъгълната дипломация на президента Р. Никсън.
8. Политиката към разведряване. Ролята на САЩ и СССР.
9. Нова криза в американско-съветските отношения, довела до втора „студена“ война. Нов етап в ракетно ядрената надпревара.
10. Доктрината „Рейгън“. Трудният преход към подобряване на отношенията между САЩ и СССР.
11. Външната политика на Великобритания през втората половина на XX и началото на XXI век. Причини за изграждане на „специалните“ отношения със САЩ.
12. Следвоенната външна политика на Франция. Приемственост и последователност във френската външна политика след президента Шарл Дьо Гол.
13. Външната политика на Федерална република Германия. Канцлерите К. Аденауер и В. Брандт – различни подходи към въпроса за обединението на Германия.
14. Външната политика на СССР от Втората световна война до разпадането му.
15. Место и роля на Русия в съвременните международни отношения.
16. Мястото на страните от Югоизточна Европа във външнополитическите стратегии на големите европейски държави и САЩ.
17. Външната политика на малките и средните европейски държави в края XX на и началото на XXI век.

18. Краят на Студената война и ролята на САЩ при смяната на политическата система в страните от Югоизточна Европа.
19. Нови тенденции в отношенията САЩ-Русия.
20. Състояние и развитие на отношенията САЩ- Русия.
21. Присъствието на САЩ в Азия и Латинска Америка.
22. Криза и войните в Персийския залив. Начало на сериозни разногласия между САЩ, страните от НАТО и ЕС.
23. Тероризмът – най-сериозното предизвикателство пред американската външна политика.
24. Европейският съюз и САЩ: трансатлантическите отношения след 2016 г. и новите предизвикателства пред НАТО.
25. Новият световен ред.

ЛИТЕРАТУРА

А. ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Амброуз, Стиван Н., Стремеж към глобализъм. Американската външна политика от 1938 г. до началото на 90-те години, С., 1995
2. Баева, И., Източна Европа след Сталин, 1953-1956 г. С., 1994
3. Бженински, Зб., Голямата шахматна дъска, С., 2000
4. Бженински, Зб., Извън контрол, С., 1994
5. Верт, Н., История на Съветския съюз, С., 2000
6. Грай, Дж., Либерализмът, С., 1991
7. Дал, Р., За демокрацията, С., 1999
8. Драганов, Др. Преходът към демокрация: етапи механизми, проблеми. С., 1993
9. Драганов, Др. Политически системи през XX век. Демокрация, тоталитаризъм, авторитаризъм, С., 1998
10. Кисинджър, Х. Дипломацията, С., 1997
11. Кисинджър Х., Политиката, С., 2002
12. Зиглер, Жак. Новите господари на света, С., 2003
13. Иванов, Игор, Новата дипломация на Русия, С., 2003
14. История на Българите. Българската дипломация от древността до наши дни. Под редакцията на доц. Емил Александров, С., 2004

15. Кейган, Р. За рая и силата. Америка и Европа в нови световен ред, С., 2004
16. Кисинджър, Х. Години на промяна, С., 2000
17. Клер, М. Т., Война за ресурси, С., 2003
18. Мирчева, Хр., Съвременна история, С. 1999
19. Мирчева, Хр. История на международните отношения след Втората световна война, С., 1999
20. Орловы Георгиев, Георгиева, Сивухина, История на Русия, С., 2002
21. Раф Д., История на Германия, С., 2000
22. Пиер, М., История на Франция, С., 1999
23. Скауън П., Черната книга на Америка, С., 2003
24. Тод, Е., Залезът на империята, С., 2003
25. Хаджиев, Б., Външна политика на САЩ - Източници Контекст Ефекти, УНСС, 2017
26. Димитров, И. (2008). Студената война: История и интерпретации. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.
27. Карастоянов, С. (2016). САЩ и Европа след Втората световна война. София: Изток-Запад.
28. Тодоров, Б. (2014). Международни отношения и външна политика на великите сили. София: Нов български университет.
29. Желев, Ж. (2002). Голямата политика. София: Обсидиан.

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Шавалиев, Фр., История на Латинска Америка
2. Купър, Р., Разпаденото на нациите, С., 2004
3. Хънгтинтън, С., Сблъсъкът на цивилизациите, С., 1996
4. Чакалов, М. Ф. Кр., Изграждането на обединена Европа 1945-1990 г. С. 2000
5. Новият световен ред, Световни лидери за планетата и нейното бъдеще, С., 1999
6. Шарп, П. Дипломацията на Тачър, С., 1998
7. Acharya, A. (2018). The end of American world order (2nd ed.). Cambridge, UK: Polity Press.
8. Allison, G., & Zelikow, P. (1999). Essence of decision: Explaining the Cuban missile crisis (2nd ed.). New York, NY: Longman.
9. Ambrose, S. E. (1991). Rise to globalism. New York, NY: Penguin Books.
10. Bacevich, A. J. (2016). America's war for the greater Middle East. New York, NY: Random House.

11. Brands, H. W. (2014). *What good is grand strategy?* Ithaca, NY: Cornell University Press.
12. Charap, S., & Colton, T. J. (2017). *Everyone loses: The Ukraine crisis and the ruinous contest for post-Soviet Eurasia*. London, UK: Routledge.
13. Freedman, L. (2023). *Ukraine and the art of strategy*. Oxford, UK: Oxford University Press.
14. Gaddis, J. L. (2005). *The Cold War: A new history*. New York, NY: Penguin Press.
15. Garton Ash, T. (1993). *In Europe's name: Germany and the divided continent*. New York, NY: Random House.
16. Glenny, M. (2012). *The Balkans: Nationalism, war, and the great powers*. London, UK: Penguin Books.
17. Götz, E., & Staun, J. (2022). Why Russia attacked Ukraine: Strategic culture and radicalized narratives. *Contemporary Security Policy*, 43(3), 482–497.
18. Herring, G. C. (2008). *From colony to superpower: U.S. foreign relations since 1776*. Oxford, UK: Oxford University Press.
19. Hobsbawm, E. (1994). *Age of extremes: The short twentieth century, 1914–1991*. London, UK: Michael Joseph.
20. Hoffman, B. (2006). *Inside terrorism*. New York, NY: Columbia University Press.
21. Howorth, J. (2014). *Security and defence policy in the European Union* (2nd ed.). London, UK: Palgrave Macmillan.
22. Ikenberry, G. J. (2011). *Liberal leviathan: The origins, crisis, and transformation of the American world order*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
23. Ikenberry, G. J. (2018). The end of liberal international order? *International Affairs*, 94(1), 7–23.
24. Judt, T. (2005). *Postwar: A history of Europe since 1945*. New York, NY: Penguin Press.
25. Keiger, J. F. V. (2001). *France and the world since 1870*. London, UK: Arnold.
26. Kissinger, H. (2014). *World order*. New York, NY: Penguin Press.
27. Kupchan, C. A. (2012). *No one's world: The West, the rising rest, and the coming global turn*. Oxford, UK: Oxford University Press.
28. Logevall, F. (2012). *Embers of war: The fall of an empire and the making of America's Vietnam*. New York, NY: Random House.
29. McCormick, J. (2018). *The European Union: Politics and policies* (6th ed.). London, UK: Routledge.
30. Mearsheimer, J. J. (2014). Why the Ukraine crisis is the West's fault. *Foreign Affairs*, 93(5), 77–89.

31. Mearsheimer, J. J. (2018). The great delusion: Liberal dreams and international realities. New Haven, CT: Yale University Press.
32. Mearsheimer, J. J., & Rosato, S. (2023). How States Think: The Rationality of Foreign Policy. Yale University Press. <https://doi.org/10.2307/jj.5666733>
33. NATO. The North Atlantic Treaty (1949).
34. Nye, J. S. (2015). Is the American century over? Cambridge, UK: Polity Press.
35. Sakwa, R. (2017). Russia against the rest. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
36. Sakwa, R. (2022). The lost peace: How the West failed to prevent a second Cold War. New Haven, CT: Yale University Press.
37. Selected speeches and doctrines of U.S. presidents (Wilson, Truman, Nixon, Reagan).
38. Service, R. (2009). History of modern Russia. London, UK: Penguin Books.
39. Smith, M. E. (2021). Europe's foreign and security policy: The institutionalization of cooperation (2nd ed.). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
40. United Nations. Charter of the United Nations (1945).
41. Westad, O. A. (2017). The Cold War: A world history. New York, NY: Basic Books.
42. Westad, O. A. (2022). The sources of Russian conduct. Foreign Affairs, 101(5), 12–20.
43. Young, J. W. (2013). Britain and European unity, 1945–1999. London, UK: Macmillan.
44. Zakaria, F. (2008). The post-American world. New York, NY: W. W. Norton.
45. Zubok, V. M. (2007). A failed empire: The Soviet Union in the Cold War. Chapel Hill, NC: University of North Carolina Press.

Благоевград - 2026 г.

Изготвил:

Гл. ас. д-р Вероника Стоилова